

INDEX NOMINUM

A-Á

Irene ADLER Kitalált irodalmi személy aki sir Arthur Conan DOYLE szerzőségével készült „*Sherlock Holmes kalandjai*” című krimi sorozat egyik mellékszereplője.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrét csendbiztosa. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

B

BACH Alexander báró (Loosdorf [Alsóausztria] 1813. január 4. – Unterwaltersdorf [Bécsújhely mellett] 1893. november 3.) Osztrák ügyvéd. Belügyminiszter-helyettes, majd belügyminiszter 1849. VI. 28. – 1859. VIII. 21.-éig. Nevéhez fűződik az úgynevezett „Bach-korszak”, amely a polgári fejlődés számára ugyan utat nyitott, azonban a magyar nemzet megsemmisítésére törekedett. Bach a neoabszolutista rendszer egyik fő irányítója volt, amely a központosítást oly módon hajtotta végre, hogy eltörölte a magyar nyelv állami használatát, általában a kultúrából száműzte a magyarnyelvűséget. Nem csupán Magyarország önállóságát törölték el, hanem még Magyarország létét is tagadva területét 5 kormányzóságra osztva igazgatták a Kárpát-medence térségét. A kollaboráns hivatalnokai kart Bach egyenruhában járatta, melyhez diszkard is járt, őket nevezték „Bach huszároknak”.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrét csendbiztosa. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BORKANYUK Alexej Az első, Magyarország területén végrehajtható diverziós feladattal megbízott partizáosztag 1942. I. 4-én került bevetésre BORKANYUK Alekszej vezetésével. A csoport felkészítése már 1941. IX. 4-én elkezdődött. 1941. IX. 24-én búcsúvacsorát tartottak a felkészítésük befejezése nyomán, amelyen ROSENFELD (RÁKOSI) Mátyás is részt vett. Ezt követően a csoportot a Krím-félszigetre, majd a Fekete tenger keleti partvidékére szállították, ahonnan a partizán csoportokat szállító repülőgépeket indították. A hat fős szovjet ejtőernyős partizán csoport 1942. I. 3-án este a Szolnce Dar-i repülőbázisról indult. A Kárpátok felett rendkívül kedvezőtlen időjárás fogadta őket. A kiugrást a magyar-német határ térségében ahjtották végre. A szétszóródó ejtőernyősök nem találták meg egymást a magyar és a német fegyveres szervezetek egyenként fogták el a csoport tagjait.

Az ejtőernyős csoport parancsnoka a leszállás után Körösmezőre ment. Az előzetes megbeszélés szerint az egész csoportnak ott kellett volna találkoznia, megfelelő helyismeret hiányában azonban a szétszóródó csoport többi tagja nem talált oda. A csoportparancsnok a testvérbátyja özvegyéhez kopogott be, ahol befogadták, és a másik testvére segítségével bújtatták. A hatóságok átfogó razziákat tartottak a körzetben, folytatták a kommunista gyanús személyek és szimpatizánsok letartóztatását, akikről feltételezték, hogy segítséget nyújtanának a partizánoknak. Ennek során, 1942. II. 9-én őrizetbe vették a szovjet ejtőernyős partizán osztag parancsnokát is. Ellenőrzése és kihallgatása nyomán 1942. II. 12-én a rokonainál elfogták az utolsó ejtőernyőst is. Letartóztatása után Budapestre szállították. Perére 1942. IX. 25-én került sor. A magyar állam elleni fegyveres szervezkedés és az ellenséggel való együttműködés alapján halálra ítélték, és 1942. X. 3-án kivégezték.

OLASZ Lajos : Az ejtőernyős elhárítás megszervezése Magyarország hadba lépését követően 1941-1942. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 39-56.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

adamóci és vittenci BOROVSZKY Samu (Bácsordas, 1860. X. 25. – Budapest, 1912. IV. 24.) evangélikus vallású nemesi család sarja. 1899-től a Magyar Történelmi Társulat igazgatótanácsának választmányi tagja és a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Fő műve a SZIKLAY János társerszerkesztésével létrehozott *Magyarország városai és vármegyéi* című hat kötetes könyvsorozat.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrét csendbiztosa. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Napóleon (BONAPARTE Napóleon. Eredeti olasz nevén **Napoleon di BUONAPARTE**; Ajaccio Korzika 1769. VIII. 15. – Szent Ilona 1821. V. 5.) francia katonatiszt és politikus. 1799-1804 Első Konzul, 1804-1815 I. Napóleon néven francia császár.

PARÁDI Ákos: „A Guardia Civil a XX. század első évtizedeiben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 57-66.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

CLAUSEWITZ Karl Gottlieb von (1780-1831) porosz katona, hadtörténész, katonai teoretikus.

PARÁDI József: A polgári magyar állam határőrizete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 67-86.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

csengerújfalusi O'SVÁTH Pál (Kismarja, 1831. I. 4. – Budapest, 1908. II. 13.) A család székely eredetű. Az O'SVÁTHOK — székelyföldről történő eljövételüket követően — Ugocsa, Szatmár, Szabolcs, és Bihar vármegyékben éltek. O'SVÁTH Pál és testvérei — Gergely, András, István, és János — 1633. V. 12-én kaptak csengerújfalusi előnévvel nemeslevelet, melyet 1630. XI. 7-én Borsod vármegyében, majd 1656. V. 18-án Szatmár vármegyében is kihirdettek. Csengerújfalusi O'SVÁTH Pál 1831. I. 4-én született Kismarján, ahol édesapja tanító volt. Gimnáziumi éveit a derecskei református gimnáziumban töltötte, ahol négy év tananyagát két év alatt elsajátította, majd 1844-ben a debreceni református kollégiumba iratkozott be, ahol bölcséletet és jogot tanult. 1847-ben a nagylállói gimnázium tanára lett. Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc alatt a honvédség kötelékében teljesített szolgálatot. A HABSBERG megkorlátozás elöl menekülve két évet töltött a Sárrett mocsarai között. Ezt követően fejezte be jogi tanulmányait. 1851-ben Berettyószentmártonban jegyzővé választották. Jegyzői munkássága nyomán Berettyószentmárton felvirágzott. 1851-ben nősült, a darvasi református lelkész leányát vette éfeleségül. Házasságukból négy fiú és egy leánygyermek született. Csengerújfalusi O'SVÁTH Pál a jegyzői elfoglaltsága mellett égazdatisztként is tevékenykedett, majd 1852-ben betársult a Kolozsvár és Budapest közötti gyorskocsi vállalatba. 1859-től 1881-ig a Sárrett csendbiztos volt, melynek során a rendkívül rossz közbiztonsági helyzetű térségben számos eredményt ért el a bűnüldözés terén helyrehozva a térség közbiztonságát. Munkássága elméleti részében a csendbiztos impresszióit foglalta írásba és a Sárrett térségéről készített tájleírásokat. A csendbiztos rendszer megszüntetésével Bihar kerékesztesen postamesterséget vállalt 1880-ban, ahol 1892-ig tevékenykedett. A századfordulón Budapestre költözött, ahol 1908. II. 13-án halt meg.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrett csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSERMANEK János [KÁDÁR János] (Fiume, 1912 — Budapest, 1989. VII. 6.) Kommunista politikus. 1948 és 1950 között belügyminiszter. 1952 és 1954 között egy koncepciót pert követően börtönbe zárták. Az 1956-os forradalom alatt részt vett Nagy Imre kormányában, de november 4-én átállt a szovjetekhez, akik a visszaállított kommunista diktatúra vezetőjévé tették. 1956 novembere és 1988 májusa között az MSZMP első titkáráként, később pedig főtitkáráként megkérdőjelezhetetlenül Magyarország első emberének számított. Kétszer volt miniszterelnök.

PARÁDI József: A polgári magyar állam határőrizete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 67-86.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

DEÁK Ferenc (Söjtör, 1803. október 17. – Budapest, 1876. január 28.) Jogász, államférfi. Aktívan részt vett a reformkori magyar országgyűlés munkájában, az első felelős magyar kormány igazságügyminisztere, az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc honvédő katonája. A neoabszolutizmus-kori elnyomás idején a magyar nemzeti ellenállás eszközeként a passzív rezisztencia mozgalom elindítója, a kiegyezés szellemi atyja.

PARÁDI József: A polgári magyar állam határőrizete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 67-86.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DZSUGASVILI Jozsif Viszarionovics [SZTALIN] (Gori, 1879 – Moszkva, 1953), az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió vezetője (1924–1953)

VINCZE Gábor: Kötelességteljesítésért életfogytiglan. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 95-118.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

ERDEI Ferenc (Makó, 1910 - Budapest, 1971), politikus, államminiszter (1948-ban), földművelési miniszter (1949–1953, valamint 1954–1955), igazságügyminiszter (1953–1954), belügyminiszter (1944-1945), minisztertanács egyik elnökhelyettese (1955-1956), 1957-től a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára és az Agrártudományi Kutató Intézet igazgatója, 1964-től 1970-ig a Hazafias Népfront főtitkára.

VINCZE Gábor: Kötelességteljesítésért életfogytiglan. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 95-118.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-ház (majd a HABSBURG-LOTHARINGIAI-ház), Közép-Európa több országának — így Magyarország és az osztrák tartományok — uralkodói adó család.

PARÁDI József: A polgári magyar állam határőrizete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 67-86.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárret csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

POKORNY Hermann (Morvaország Kremisier, 1882.IV.7. – Budapest, 1960.) Németajkú család gyermekeként született a morvaországi Kremisirben. Korán felszínre került nyelvtelensége, iskolás korában már elsajátította a cseh és a latin nyelvet is, a későbbiek során pedig megtanulta az orosz, a bolgár és a lengyel nyelveket is. Ezekon felül valamelyest beszélt franciául és olaszul is. 1919 után tökéletesen megtanult magyarul.

A katonai pályát választotta. A bécsi Landwehr hadapród iskolát 1900. VIII. 18-án évfolyamelsőként fejezte be. 1904.X.1. és 1906.X.31. között végezte el a Császári és Királyi Hadi Iskolát kitűnő minősítéssel. Első vezérkari tiszti beosztása a 43. Landwehr gyalog dandárnál volt. Innen vezényelték két hónapos tanulmányútra Szófiába nyelvtanulás céljából. 1913-ban — kölcsönös vezénylés alapján 3/4 évet Oroszországban töltött nyelvtanulás céljából. Visszatérése után az Evidenzbüro-ba került orosz referensként.

A háború kitörésekor a hadsereg főparancsnokság hadműveleti osztályának alárendeltségébe tartozó rádiór csoportot vezetett. Sikerült megfektetnie az orosz jelkulcsokat, amely rendkívüli előnyökhöz juttatta az o-sztrák-magyar és a német hadvezetést. Az 1917. évi orosz forradalom utáni béketárgyalásokon szakértői minőségben vett részt az Osztrák-Magyar Monarchia delegációjának tagjaként.

Az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlásakor Bécsben teljesített szolgálatot az Evidenzbüro orosz referentúrájának a vezetőjeként. A közös hadseregből kilépve magyar szolgálatba állt. 1920-ban titkos küldetést vállalt, melynek keretében a krími fehér-hadsereg vezetőjével WRANGEL tábornokkal folytatott tárgyalást. Álnéven, kalandos úton került haza, teljesítve küldetését. Itthon létrehozta a Vezérkari Főnökség Nyilvántartó Iroda X alcsoportját (dekódoló). Ezt követően a Magyar Királyi Vámőrségnél, majd a Magyar Királyi Honvédségnél magas beosztásokat látott el, ahol altábornaggyá léptették elő. 1937-ben került nyugdíjba. CANARIS tengernagy az Abwehr számára megvette a kódfejtésről írott könyvének iadéási jogát, nehogy a külföldi titkosszolgálatok abból okulhassanak.

Budapest eleste után MALINOVSKI marsalhoz került, majd a dálnoki MIKLÓS Béla által vezetett ideiglenes nemzeti kormányhoz. A Jóváételi Kormánybizottság és a Fegyverszüneti Bizottság elnökévé nevezték ki, majd a külügyminisztériumban a hadifoglyok ügyeit intézte. 1945. X. 1-én nyugállományú vezérezredessé léptették elő. 1949. februárjában elbocsátották. 1950. augusztusában pedig nyugdíjától is megfosztották. 1955-ig alkalmi fordításokból élt, ekkor szerény nyugdíjhoz sikerült jutnia. 1960-ban hunyt el, sírja a gödöllői Dózsa György úti temetőben van. Felesége 1983-ban követte.

SZABÓ Szilárd: Az osztrák-magyar katonai hírszerzés szervezeti és hatásköri változásai az I. világháború idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 87-94.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Eugen HORDLICZKA (1857-1912) Az osztrák-Magyar Monarchia közös hadseregének katonatisztje. 1903-1909 között az Evidenzbüro vezetője.

SZABÓ Szilárd: Az osztrák-magyar katonai hírszerzés szervezeti és hatásköri változásai az I. világháború idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 87-94.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

KOSSUTH Flóra magát KOSSUTH Lajos hugának kiadó szélhámosnő álneve.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárret csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

udvardi és kossuthfalvi KOSSUTH Lajos (Monok, 1802. IX. 19. – Turin, 1892. III. 20.) Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc, vezéralakja. A BATTYHÁNY-kormány pénzügyminisztere, a Honvédelmi Bizottmány elnöke, Magyarország kormányzó elnöke.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárret csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

XVI. Lajos (Versailles Franciaország, 1754. VIII. 23. - Párizs Franciaország, 1793. I. 21.) Franciaország és Navarra királya 1771-1791, majd Franciaország királya 1791-1792.

PARÁDI Ákos: „A Guardia Civil a XX. század első évtizedeiben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 57-66.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Mária Terézia (Erzshezorgin Maria Theresia Amalia Walpurg von Österreich. Bécs 1717. V. 13. - Bécs 1780. XI. 29.) A Habsburg-házból származó osztrák főhercegnő. 1740-1780 között magyar és cseh királynő. I. Ferenc német-római császár felesége. Magyar királynőként II. Mária. 1740 X. 21.-én férjét Lotaringiai Ferencet az összes uralma alá tartozó országban névleg társuralkodói rangra emelte. Férje halála után 1756-ban elsőszülött fiát II. Józsefet tette névleg társuralkodóvá.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrét csendőrsége. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

PETHŐ Albert (Bécs, 1956 -) Magyar származású osztrák történész. Kutatási területe a XIX-XX. századi osztrák hadtörténelem.

SZABÓ Szilárd: Az osztrák-magyar katonai hírszerzés szervezeti és hatásköri változásai az I. világháború idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 87-94.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PRÓKAY János a Magyar Királyi Csendőrség altisztje, aki a II. világháború időszakában az Orosházi csendőr őrsparancsnokaként teljesített szolgálatot alhadnagyi rendfokozatban. A II. világháborút követően koncepciós per keretében, koholt vádak alapján, törvénytelen módon elítélték. Többszöri fellebbezési kísérletét elutasították. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc során — mivel a szabadságharcosok a bebörtönözötteket kiszabadították — feltehetően nyugatra távozott.

VINCZE Gábor: Kötelességteljesítésért életfogytiglan. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 95-118.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

RÁDAY Gedeon (Pest, 1806 – Pest-Buda, 1873), királyi biztos az 1870-es évek körül, Nógrád vármegye főispánja.

PARÁDI József: A polgári magyar állam határőrzete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 67-86.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ROSENFELD Mátyás [RÁKOSI Mátyás] (Ada, 1892. III. 9. – Gorkij, 1971. II. 5.), kommunista politikus, a Tanácsköztársaság idején a szociális termelés népbiztosának helyettese, majd a Vörös Őrség országos parancsnoka, a proletárdiktatúra bukása után Szovjet-Oroszországba emigrált, miniszterelnök (1952–1953), MKP, majd MDP főtitkára (1945–1948–1953), MDP első titkára (1953–1956), Joszif Viszrionovics DZSUGASVILI [Sztálin] halála után politikai pozíciója meggyengült, majd mintegy százüzetésben töltött élete hátralévő éveit a Szovjetunióban.

OLASZ Lajos : Az ejtőernyős elhárítás megszervezése Magyarország hadba lépését követően 1941-1942. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 39-56.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dr. RÖDÖNYI Tibor a Magyar Királyi Csendőrség tisztje, aki a II. világháború során az orosházi szárny-parancsnokság vezetőjeként századosi rendfokozatban teljesített szolgálatot. A II. világháborút követően koncepciós per keretében, koholt vádak alapján, törvénytelen módon elítélték. Többszöri fellebbezési kísérletét elutasították. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc során — mivel a szabadságharcosok a bebörtönözötteket kiszabadították — valószínűleg nyugatra távozott.

VINCZE Gábor: Kötelességteljesítésért életfogytiglan. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 95-118.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

Rudolf SCHAMSCHULA von simontornya (Bukovina, Czernowitz 1866. IX. 9. – Ausztria, Linz 1936. VII. 1.) Az Osztrák-Magyar Monarchia közös hadseregének katonatisztje. Az I. világháború alatt a táviró szolgálat főnöke.

SZABÓ Szilárd: Az osztrák-magyar katonai hírszerzés szervezeti és hatásköri változásai az I. világháború idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 87-94.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sherlock HOLMES Kitalált irodalmi személy aki sir Arthur Conan DOYLE szerzőségével készült „*Sherlock Holmes kalandjai*” című krimi sorozat főszereplője.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárret csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SCHÖNHERTZ Zoltán (Kassa, 1905. VII. 25. – Budapest, 1942. X. 9.) Villamosmérnök végzettségű kommunista aktivista. A két világháború közötti Magyar Királyságban a szélsőséges illegális kommunisták mozgalom egyik vezető alakja volt. 1942-ben halálra ítélték és kivégezték.

OLASZ Lajos : Az ejtőernyős elhárítás megszervezése Magyarország hadba lépését követően 1941-1942. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 39-56.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

T-Ty

borosjenői és szegedi TISZA Kálmán (Nagyvárad, 1830 – Budapest, 1902), államférfi, 1861-ben képviselőházi alelnök, miniszterelnök (1875–1890) és egyben belügyminiszter (1875–1887), valamint ideiglenesen pénzügyminiszter (1878, 1887–1889) és a király személye körüli miniszter (1879), a Szabadelvű Párt vezető személyisége, az MTA tagja.

PARÁDI József: A polgári magyar állam határörizete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 67-86.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

Hercule POIROT Kitalált irodalmi személy aki Agatha CHRISTIE szerzőségével készült krimi sorozat főszereplője.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárret csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

Joachim von RIBBENTROP (Németország, Wesel 1893. IV. 30. – Németország, Nürnberg 1946. X. 6.) 1938-1945 között a III. Német Birodalom külügyminisztere. Nevéhez kötődik a Molotov-Ribbentrop paktum, azaz a német-szovjet meg nem támadási szerződés aláírása 1939-ben. 1946-ban a nürnbergi per során halálra ítélték és kivégezték.

OLASZ Lajos : Az ejtőernyős elhárítás megszervezése Magyarország hadba lépését követően 1941-1942. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 39-56.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RONGE Maximilian ezredes 1907-ben századosi rangban került az Evidenzbürohoz. 1908-ban Alfred REDL őrnagytól átvette az Evidenzbüro vezetői teendőit. 1917-ben az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg-főparancsnoksága hírszerző főosztályának parancsnoki posztjára került.

SZABÓ Szilárd: Az osztrák-magyar katonai hírszerzés szervezeti és hatásköri változásai az I. világháború idején. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 87-94.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Vera ROSAKOV Kitalált irodalmi személy aki Agatha CHRISTIE szerzőségével készült krimi sorozat egyik szereplője.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárret csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata

2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

SZILÁGYI Sándor (Kolozsvár 1827. VIII. 30. – Budapest, 1899. I. 12.) Jogot és bölcséletet tanult az 1840-es évek első felében. Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc márciusi eseményei kapcsán nemzetörként teljesített szolgálatot, majd a *Pesti Hírlap* és az *Elektépek* munkatársa lett. 1850-ben *Magyar Emléklapok* címmel folyóiratot alapított, majd a lap betiltása után a *Magyar Írók Füzetei* című, újságot hozta létre. Ezt követően a *Pesti Röpívek*, majd a *Pesti Ívek*, a *Magyar Hírlap* folyóiratokat szerkesztette, amelyeket szintén betiltottak. Ezután *Nagyaenyedi Album* címmel évkönyvet szerkesztett, amelyet elkoboztak. 1853-ban hozta létre a *Nők Könyve* című almanachot. A neoabszolutizmus éveiben tanított a kecskeméti református kollégiumban, a nagykőrösi egyháztanács oktatási intézményében, továbbá titkári posztot töltött be BATHORI Gábor püspök mellett. A Magyar Tudományos Akadémia 1857-ben levelező taggá, majd 1873-ban rendes taggá választotta egyben pedig az irodalomtörténeti és történettudományi bizottságnak is tagja volt. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium titkárnak neveztek ki 1877 nyarán, ezt követően a Lodivika Akadémián tanított történelmet. 1875-ben a Magyar Történelmi Társulat titkárnak választotta, miután a *Századok* című folyóirat szerkesztését is végezte. Szerkesztője volt az 1895-ben kiadott tíz kötetes *A magyar nemzet története* című műnek. 1895-ben a kolozsvári egyetem bölcséleti kara tiszteletbeli doktorrá választotta. 1896-ban a bécsi tudományos akadémia külföldi levelező tagjává választotta. Alelnöke volt a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaságnak. 1896-ban miniszteri tanácsosi címet kapott. 1897-ben 70. születésnapján bronz emlékműt vettek a tiszteletére. 1899-ben budapesti otthonában halt meg.

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrét csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

VALENTIN Ágoston (Kalocsa, 1888. X. 6. – Budapest, 1958. VIII. 21.) Szegedi ügyvéd, a II. világháború után polgármester, szakszervezeti és a Szociáldemokrata Párt funkcionáriusa. A II. világháború végén a Magyar Királyságot megszálló szovjet hatalomnak a támogatását élvező, ám a nemzet részéről semmiféle felhatalmazással nem rendelkező ügynevezett „ideiglenes nemzeti kormány” igazságügyminisztere 1944. XII. 22. – 1945. VII. 21. között.

VINCZE Gábor: Kötelességteljesítésért életfogytiglan. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 95-118.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VARGA Gyula (Kismarja 1924. IV. 2. -) Etnográfus, a debreceni Déri Múzeum tudományos főmunkatársa 1969-től. Fő műve az „Egy falu az országban (Kismarja életrajza a felszabadulásig).”

BÓDINÉ Beliznai Kinga: „Többet ésszel, mint kézzel.” O'SVÁTH Pál a Sárrét csendbiztos. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVIII.évf. (2018) 55.sz. 15-30.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2018. február 16-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” című XVIII. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.